

תוכן עניינים

.1	מבוא	3
.2	מבנה∖ארכיטקטורה	5
.3	מדריך למשתמש	10
.4	מדריך למפתח	25
.5	בסיס הנתונים	34
.6	מסקנות הרצת המודלים	35
.7	דיון	37
.8	סיכום אישי ורפלקציה	38
.9	נספחים	39
10	ביבליוגרפיה	42

1. מבוא

תעשיית האנרגיה מסתמכת על חיזויים בשביל תכנון מערכות אנרגיה חסכוניות, שיענו על צרכי השימוש בדרך האפקטיבית ביותר.

> דוגמה אחת לכך היא המעבר לתחבורה המבוססת על חשמל ומערכות חימום חשמליות. המעבר לשימוש בחשמל נובע מהצורך להפחתת גזים מזהמים, ולהפחתת הוצאות על ייצור אנרגיה. מערכות אלו מעלות את הצורך לדעת מתי וכמה חשמל משומש על ידי צרכנים. מידע זה חיוני כדי שאספקת החשמל תהיה יעילה.

בנוסף, המידע לגבי השימוש בחשמל חיוני גם לעיצוב מערכות אנרגיה מתחדשת.

למערכות אנרגיה מתחדשת יש יתרונות רבים – הן מעניקות עצמאות אנרגטית, מפחיתות את זיהום הסביבה וחוסכות את עלות האנרגיה.

השנה אנחנו, תלמידי מגמת הנדסת תוכנה בבית הספר ראשונים עשינו פרויקט בתחום שנקרא Machine learning

למידת מכונה היא תת תחום של ענף מחקר בין תחומי שנקרא בינה מלאכותית החותר להקנות למחשב יכולת חשיבה ויכולת ביטוי הקרובות לדרכי החשיבה והביטוי האנושיות בעזרת בפיתוח אלגוריתמים המיועדים לאפשר למחשב ללמוד מתוך ניסיונות ונתונים. במילים אחרות המחשב לקבל תחזיות או החלטות מבלי להיות מתוכנת מפורשות לעשות זאת.

למידה עמוקה היא תת-תחום של למידת מכונה העוסקת באלגוריתמים הנקראים רשתות נוירונים, וזאת בהשראת המבנה והתפקוד של המוח הבנוי מתאי עצב (נוירונים) המקושרים זה לזה.

קיימים כמה סוגים של אלגרותמים של אלגרותמים ליישום למידת מכונה:

למידה מונחית (supervised learning) – בלמידה זו, לכל קלט/דוגמה (sample) שעליה מאומן המודל יש תווית (הפלט הרצוי עבור אותו הקלט).

למידה בלתי מונחית (unsupervised learning) – בלמידה זו, אין לדוגמאות שמשומשות לאימון המודל תוויות.

למידת חיזוק (Reinforcement learning) – בלמידה זו, אלגוריתם הלמידה מקבל משוב חלקי על ביצועיו עליו להסיק אילו מהחלטותיו הביאו להצלחה/כישלון.

אחת מהדרכים לבצע חיזוי היא חיזוי סדרת זמן. סדרת זמן היא סדרת תצפיות של נתונים המסודרת לפי זמן, בדרך כלל במרווחי זמן שווים בין כל תצפית.

מושגים בסיסיים שכדאי לדעת על סדרות זמן:

-Timestep נקודה בזמן שיש בה תצפית.

Seasonality (מחזוריות)- מאפיין של סדרת זמן כאשר קיים בה דפוס חוזר במרווחי זמן שווים.

Trend(מגמה)- מגמה היא תבנית בסדרת הזמן המציגה את תנועת הסדרה לערכים גבוהים או נמוכים יחסית לאורך תקופה ארוכה.

Noise (רעש)- הקפיצות האקראיות שקורות לאורך סדרת הזמן. נובע מאירועים אקראיים שלא ניתן Noise לצפות.

Stationary time series- סדרת זמן שהממוצע, השונות(ראה נספח 4-שונות) והשונות המשותפת(ראה נספח 5-שונות משותפת) שלה אינם משתנים עם הזמן.

(תדירות)- מרווח הזמן בין שני תצפיות בסדרת זמן.

קיימות כמה גישות לביצוע חיזוי סדרות זמן:

Vector autoregression שיטה סטטיסטית המשמשת למציאת קשר לינארי בין משתנים לאורך זמן – ולפי קשרים אלו, מבצע חיזויים.

Neural networks שיטה המבוססת על רשתות נוירונים (בעיקר Neural networks). Auto Regressive Integrated Moving Average שיטה סטטיסטית המבוססת על רגרסיה וממוצע נע.

שיטה המבוססת על מתן משקל כגדול יותר לאירועים קרובים מאשר – Exponential smoothing לאירועים רחוקים בחישוב ממוצע, בניגוד לממוצע נע שמתייחס לכל אירוע באופן שווה, כדי לבצע חיזויים.

בשנים האחרונות עם התפתחות תחום הלמידה העמוקה, גדלה הפופולאריות והשתפרו הביצועים של רשתות הנוירונים לחיזוי סדרות זמן.

כדי לבצע חיזויים בעזרת מודלים סטטיסטים יש להתייחס למאפיינים שקיימים בנתונים כגון מחזוריות או טרנד אך לא חייבים להתייחס אליהם כאשר מפתחים מודל המבוסס על Neural Networks. זהו יתרון נוסף שיש לשיטה זו – לעיתים ישנם לסדרות זמן מאפיינים מורכבים.

2. מבנה\ארכיטקטורה

עבור חיזוי השימוש העתידי בחשמל, בחרתי להשתמש ברשת נוירונים מבוססת LSTM.

בחרתי ליצור שני מודלים מסוג שונה ולהשוות בין הביצועים שלהם לחיזוי השימוש בחשמל.

המודל הראשון הוא מודל חד-משתני. כלומר, מתבסס על סדרת זמן רבת משתנים(Multivariate) כקלט וחוזה את הערך הממוצע של כל משתנה בשעה הבאה.

השני הוא מודל רב-משתני. כלומר, מתבסס על סדרת זמן עם משתנה יחיד (Univariate) כקלט וחוזה את הערך הממוצע של אותו משתנה בשעה הבאה.

שני המודלים מורכבים מ- 6 שכבות.

שכבות ה-Long Short Term Memory)LSTM) הן השכבות שבהן מבוצעים החישובים העיקריים של תהליך החיזוי.

.(Recurrent Neural Network)RNN הוא סוג של LSTM

Recurrent Neural Networks הן רשתות נוירונים שנועדו "לפענח" מידע סדרתי - כלומר, להביא בחשבון את "סדר ההופעה" של התופעה בה מטפלים. רשתות אלו כוללות מרכיב של זיכרון - כך בחשבון את "סדר ההופעה" בעבר. "זיכרון הרשת" בא לידי ביטוי בכך כל פלט של שכבה ב-RNN שהרשת "יודעת להתחשב" בעבר. "זיכרון הרשת" בא לידי ביטוי בכך כל פלט של השכבה ב-RNN יש משומש לחישוב הפלט של השכבה הבאה ובשונה מרשתות נוירונים אחרות, לכל השכבות ב- RNN יש את אותם המשקלים.

בכל תא LSTM יש ארבעה שערים חישוביים שעוזרים לנו לשמור על זרימה קדימה טובה לאורך זמן LSTM יש ארבעה שערים חישוביים לכל שער בתא ה- LSTM יש משקלים שבעזרתם מבוצע החישוב.

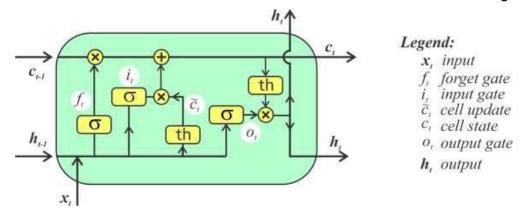
מצב התא הוא בעצם הזיכרון לטווח ארוך של ה-LSTM. הוא בעצם מטריצה של משקלים שמייצגים סוג של זיכרוו.

השער הראשון - שער השיכחון: בשער זה מוחלט באילו נתונים מצב התא יש להשתמש יותר, ובאילו פחות.

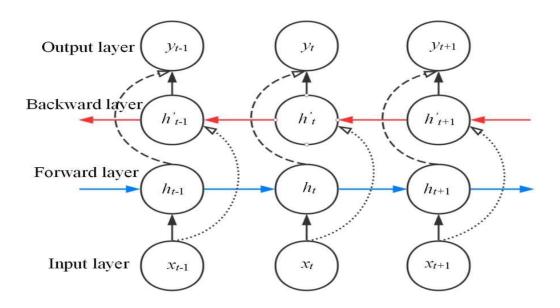
השער השני – שער הקלט: בשער זה מוחלט כיצד לעדכן את מצב התא לפי הקלט של התא והפלט של התא הקודם.

השער השלישי – שער הפלט: בשער זה הפלט של התא מחושב בעזרת מצב התא, הפלט של התא הקודם והקלט של התא החדש.

tanh :הוצדM המשומשות בתא activation פונקציות ה-keras פונקציות בתא LSTM המשומשות בתא LSTM הן: sigmoid.

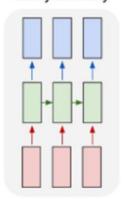
כל שכבת LSTM במודלים מוגדרת כ-Bidirectional. המשמעות של EstM במודלים מוגדרת כ-Bidirectional היא שבשכבה, יהיו STM שבהם הנתונים יעברו בfeed forward בסדר שבהם הם נקלטים, ו-64 רשתות LSTM שבהם הנתונים יועברו ב-feed forward שבהם הנתונים יועברו ב-LSTM

לדוגמה: עבור הקלט: [1,2,3,4,5] 64 רשתות LSTM יתחילו לעבד את הסדרה מהספרה 1 עד לספרה 5, ו-64 רשתות יתחילו לעבד את הסדרה מהספרה 5 עד לספרה 1.

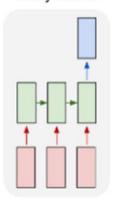
שכבת ה-LSTM הראשונה עובדת בשיטה many to many – בכל LSTM עבור כל קלט ישנו פלט המועבר לשכבה הבאה.

many to many

שכבת ה-LSTM השנייה עובדת בשיטה many to one - ישנו רק הפלט אחד בכל LSTM unit מועבר לשכבה הבאה.

many to one

מספר המשקלים שבהם משתמשים המודלים: 136,275

שכבות ה- Dropout פעלו רק במהלך אימון המודל כדי למנוע propout, ובמהלך החיזוי אינן מופעלות, כברירת מחדל של keras.

- Relu הראשונה שבה 20 נוירונים מהווה שכבת חישוב נוספת והיא מנצלת את Dense שכבת ה-cural networks שימושית ויעילה לאימון מודלים של activation.

שכבת ה-Dense האחרונה מחשבת הפלט של המודל. במודל החד-משתני הפלט מחושב בשכבה זו מספר יחיד, ובמודל הרב-משתני הפלט המחושב הוא שלושה מספרים, בהתאם למספר המשתנים.

פונקציות ה-activation המשומשת בשכבות ה-Dense היא linear או במילים אחרות, אין פונקציית activation. מכנוער הא סכום מכפלת המשקלים בקלט לנוירונים+ ה-bias.

בחרתי לעשות resample לסדרת הזמן כך שמרווח הזמן בין כל תצפית הוא שעה, ובכל שעה, התצפית היא ממוצע הערכים של כל הדקות באותה שעה. זאת מכיוון שקיימים כשני מיליון דקות של מדידות עבור משתנה ב-dataset ואימון המודל בכמות כזו גדולה של נתונים הייתה לוקחת זמן רב מדי.

לאחר שינוי מרווח הזמן לשעות, כמות הנתונים מספיק גדולה כדי לאמן את המודל בצורה טובה, וניתן להגיד שחיזוי כמות החשמל בשעות הקרובות שימושי יותר מאשר החיזוי של הדקות הקרובות.

שינוי במרווחי הזמן של סדרת זמן עשוי לשנות את התלות בין הנתונים. במקרה זה התלות בין המשתנים אינה משתנה משמעותית, ניתן לראות זאת באמצעות ה-heatmap שמראה את גודל התלות בין המשתנים. (ראה נספח 1)

למרות שתלות בין משתנים לא בהכרח מראה על קשר ביניהם, בגלל שכל המדידות בוצעו באותו בית,

:המודל הרב-משתני

Model: "sequential"

Layer (type)	Output	Shape	Param #
bidirectional (Bidirectional	(None,	12, 128)	34816
dropout (Dropout)	(None,	12, 128)	0
bidirectional_1 (Bidirection	(None,	128)	98816
dropout_1 (Dropout)	(None,	128)	0
dense (Dense)	(None,	20)	2580
dropout_2 (Dropout)	(None,	20)	0
dense_1 (Dense)	(None,	3)	63

Total params: 136,275 Trainable params: 136,275 Non-trainable params: 0

המודל החד-משתני:

Model: "sequential_1"

Layer (type)	Output	Shape	Param #
bidirectional_2 (Bidirection	(None,	36, 128)	34816
dropout_3 (Dropout)	(None,	36, 128)	0
bidirectional_3 (Bidirection	(None,	128)	98816
dropout_4 (Dropout)	(None,	128)	0
dense_2 (Dense)	(None,	20)	2580
dropout_5 (Dropout)	(None,	20)	0
dense_3 (Dense)	(None,	3)	63

Total params: 136,275 Trainable params: 136,275 Non-trainable params: 0

3. מדריך למשתמש

הוראות התקנה

https://www.python.org/downloads/ מהאתר- python 3.6.12(64 bit) יש להוריד.

:anaconda או לחילופין בעזרת

יש לפתוח anaconda prompt ובסביבה הווירטואלית שבה רוצים להריץ את הפרויקט, יש להשתמש בפקודה:

conda install python=3.6.12

בהמשך ישנם הסברים כיצד לפתוח סביבה וירטואלית ולהפעיל אותה.

python --version על המחשב, ניתן לבדוק את גרסתו בעזרת הפקודה: python --version

.anaconda prompt - או ב-command prompt

(Tf) C:\Users\Niv Lifshitz>python --version
Python 3.6.12 :: Anaconda, Inc.

2. יש לפתוח סביבה וירטואלית (virtual environment) ניתן לפתוח סביבה וירטואלית

ניתן לפתוח סביבה בעזרת Anaconda ויתן לפתוח סביבה בעזרת Anaconda: Anaconda ניתן

.virtualenv או בעזרת הספריה

-כדי לפתוח סביבה וירטואלית חדשה בעזרת אנקודה, יש לפתוח את anaconda prompt ולהריץ את ה-command:

conda create -name envpath

כאשר envpath הוא הath לסביבה הוירטואלית כולל השם שלה. במידה ולא מציינים path מלא, הסביבה תיפתח בתיקייה המקומית שבה מריצים את הcommand.

Anaconda Navigator לחילופין ניתן לפתוח את הסביבה הוירטואלית דרך

-כדי להפעיל את הסביבה הוירטואלית, יש להריץ את הפקודה:

activate newenv

ללא Anaconda, ניתן לפתוח סביבה וירטואלית באמצעות הפעולות הבאות:

-לפתוח את ה- command prompt

-לבדוק אם יש python בגרסת הpython שמותקנת על המחשב. אם רואים מידע על ה python - לבדוק אם יש pip -h :commands בעזרת הpip -h :command.

pip install virtualenv :command-בעזרת בעזרת virtualenv :package-להוריד את

C:\Users\Niv Lifshitz>pip install virtualenv

virtualenv :command-לפתוח סביב וירטואלית בעזרת ה-

בדוגמה זו, אני פותח סביבה וירטואלית בתיקיה myenvironment שנמצאת ב-path:

C:\Users\Niv Lifshitz\

C:\Users\Niv Lifshitz>virtualenv myenvironment

-כדי להפעיל את הסביבה הוירטואלית:

:Mac OS \ Linux-a

:command להריץ את

source myenvironment/bin/activate

:Windows-ב

C:\Users\Niv Lifshitz>myenvironment/bin/activate_

path-ב local היא myenvironment הערה: שים לב שתוכל להריץ את פקודות אלו רק אם התיקיה myenvironment בו התיקיה וסכמן או לספק path שממנו אתה מריץ את התוכנית, אחרת תצטרך לעבור אל ה-path בו התיקיה היא local או לספק command שמאנו אתה מריץ את התוכנית, אחרת תצטרך לעבור אל ה-command בו התיקיה היא local או לספק מלא ב-command.

-כדי להפסיק את השימוש בסביבה הוירטואלית:

יש להריץ את הפקודה:

Deactivate

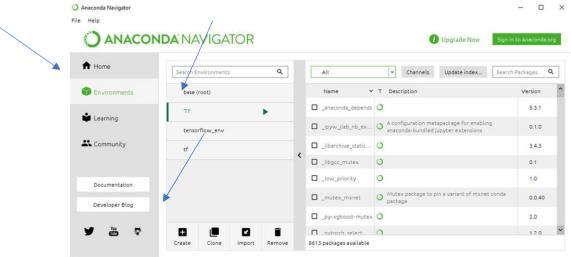
3. יש להתקין את הספריות הבאות בסביבה הוירטואלית דרך Anaconda או בעזרת pip בסביבה הוירטואלית שיצרת:

גרסה	שם הספריה ב- Anaconda	פקודת התקנה בעזרת	שם הספריה
		рір	
2.1.0	tensorflow	pip install tensorflow	tensorflow
3.3.4	matplotlib	pip install matpltlib	matplotlib
1.19.2	numpy	pip install numpy	numpy
1.1.5	pandas	pip install pandas	pandas
0.24.1	scikit-learn	pip install -U scikit-	scikit-learn
		learn	
0.12.2	statsmodels	pip install	statsmodels
		statsmodels	
8.6	tk	pip install tkinter	tkinter
1.5.2	scipy	pip install scipy	SciPy
8.2.0	pillow	pip install Pillow	Pillow
0.11.1	seaborn	pip install seaborn	seaborn

<u>הערה:</u> אם אחת מהספריות כבר מותקנת בסביבה הווירטואלית שלך, יכול להיות שכאשר תנסה להוריד אותה לגרסה ישנה יותר, זה לא יעבוד לך. זהו באג באנקונדה שהפתרון אליו הוא למחוק את אותה ספריה ולהוריד מחדש את הגרסה שאותה אתה רוצה להוריד. -כדי להוריד את הספריות בסביבה הוירטואלית שיצרת בעזרת Anaconda, יש שתי דרכים:

:Anaconda navigator דרך (1

לפתוח Anaconda Navigator, ללחוץ על Environments, ללחוץ על הסביבה שבה רוצים להוריד את הספריות, או ליצור סביבה חדשה בעזרת לחיצה על הכפתור Create.

בתמונה זו, לחצתי על הסביבה הוירטואלית ששמה הוא Tf.

לאחר מכן, יש להוריד את כל הספריות הדרושות. מדריך לניהול הספריות בסביבה הוירטואלית עם anaconda navigator:

/https://docs.anaconda.com/anaconda/navigator/tutorials/manage-packages

2) דרך anaconda prompt, להפעיל את הסביבה הוירטואלית שבה אתה רוצה להוריד את הספריות, ולאחר מכן להשתמש בפקודה:

conda install PACKAGE=VERSION

כאשר במקום המילה PACKAGE יש לרשום את שם הספריה, ובמקום VERSION את מספר הגרסה שרוצים להוריד.

(base) C:\Users\Niv Lifshitz>conda install tensorflow=2.1.0

בתמונה לעיל, פקודה להורדת הספרייה tensorflow בסביבה הוירטואלית

-כדי להוריד את הספריות בסביבה הוירטואלית שיצרת לא דרך Anaconda:

- 5) יש להפעיל את הסביבה הוירטואלית כפי שכתוב בעמוד 5
 - 2) יש להשתמש בפקודה:

pip install PACKAGE==VERSION

כאשר במקום PACKAGE יש לרשום את שם הספרייה ובמקום VERSION יש לרשום את הגרסה של הספריה.

4. יש להוריד את קובץ ה-zip של הפרויקט מחשבון ה-github שלי(ראה נספח 2-הורדת קובץ 2. של קבצי הפרויקט מ-github), מהמאגר:

Forecasting-household-electricity

https://github.com/5agie/Forecasting-household-electricity קישור למאגר:

- 5. יש לחלץ את קבצי הפרויקט מקובץ ה-zip שהורד.
- בשם: rar בשם: 6. יש לחלץ לתיקיה שאליה חילצת את קבצי הפרויקט את קובץ הנתונים מקובצי ה-rar בשם: images.rar household_power_consumption.rar Weights.rar

הרצת התוכנית

יש להריץ את הקובץ ProjectApplication.py דרך מחמכסחלם או דרך ה-ProjectApplication.py יש להריץ את הקובץ prompt בתוך הסביבה הוירטואלית(כלומר לאחר הפעלתה) שבה הורדו הספריות הדרושות.

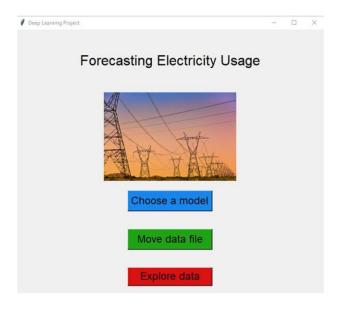
שים לב שתוכל להריץ את הקובץ בעזרת הפקודה:

python ProjectApplication.py

רק אם תריץ את פקודה זו מה-path שבו הקובץ נמצא. אחרת, תצטרך לספק את ה-path המלא לקובץ.

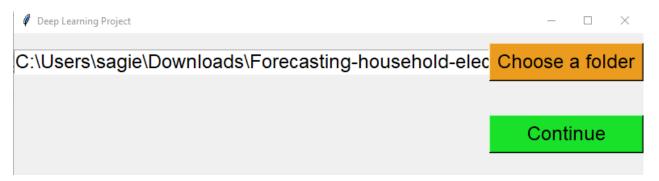
(Tf) C:\Users\Niv Lifshitz\Desktop\School 2020-2021\DeepLearning\Timeseries Project>python ProjectApplication.py_

בתמונה זו אני מריץ את הקובץ דרך anaconda prompt בסביבה הוירטואלית Tf. ניתן לראות את הסביבה הוירטואלית שבה משתמשים בסוגריים בצד שמאל.

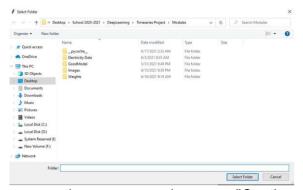

לאחר הרצת הקובץ, ייפתח התפריט הראשי, שבו יש שלושה כפתורים.

לחיצה על הכפתור שעליו רשום "move data file" תאפשר שינוי של המיקום בו נמצא קובץ הנתונים אשר שוקל 128 MB . לאחר לחיצה על כפתור זה, ייפתח חלון שבו מופיע ה-path שבו נמצא קובץ הנתונים כרגע.

ניתן לבחור את ה-path הרצוי לאחר לחיצה על הכפתור שעליו רשום "Choose a folder" ואחר כך לבחור את התיקייה שבה רוצים לשמור את הנתונים. לחילופין, ניתן לרשום את ה-path הרצוי ידנית בתיבת הטקסט.

לאחר לחיצה על כפתור "Continue", ייפתח חלון שיראה את ה-path שבו נשמר קובץ הנתונים.

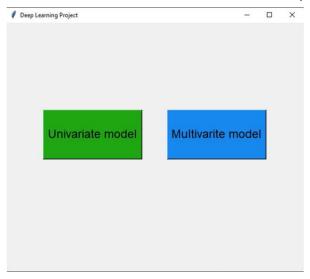

במידה וה- path השלם ארוך מכדי לראות את כולו בחלון שנפתח, אתה יכול להגדיל את החלון כדי לראות את ה-path המלא.

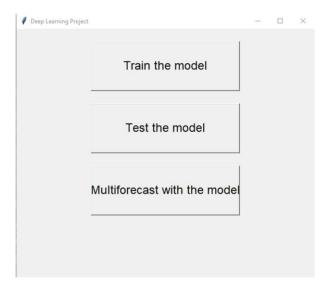
<u>שים לב:</u> במידה ושינית את מיקום קובץ הנתונים, תצטרך לעדכן את המשתנה הגלובלי DATA_PATH שנמצא לאחר כל ה-imports בקובץ ראה נספח 3 – מיקום המשתנה הגלובלי (DATA_PATH)

לחיצה על הכפתור שעליו רשום "Choose a model" תאפשר בחירה במודל שאותו תרצו לאמן או לבחון.

ייפתח חלון ובו 2 כפתורים, "univariate" – למודל החד-משתני ו-"multivariate" – למודל הרב-משתני.

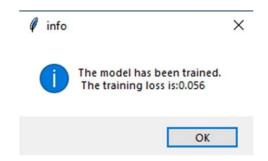

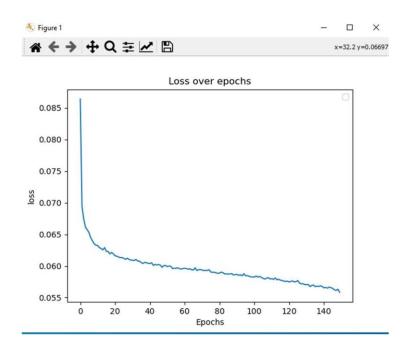
לאחר בחירת אחד המודלים, ייפתח חלון ובו תפריט של הפעולות האפשריות.

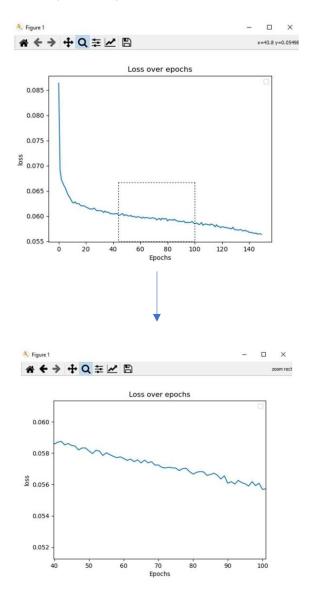
:Univariate model

לחיצה על הכפתור שעליו רשום "Train the model" תתחיל את תהליך אימון המודל שהוגדר מראש ולאחר מכן תציג את ערך ה-loss הסופי של המודל, וגרף של ערך ה-loss כתלות בepochs במהלך אימון המודל.

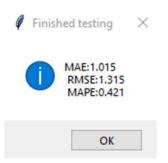

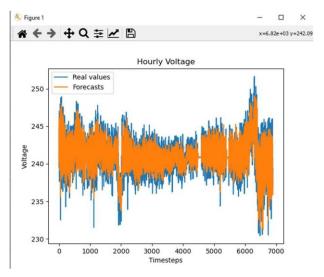
הערה: עבור כל חלון של מערכת צירים שייפתח, ניתן לראות חלקים קטנים יותר של הגרף בבירור, בעזרת לחיצה על הכפתור של הזכוכית מגדלת, ויצירת מלבן על החלק שאותו רוצים להגדיל.

לחיצה על הכפתור שעליו רשום "Test the model" תתחיל את תהליך בחינת ביצועי המודל המוכן על נתונים שלא היו חלק מהנתונים שעליהם הוא התאמן ולאחר מכן יציג את ממוצעי שגיאות המודל, וגרפים של החיזויים והערכים האמיתיים במערכת צירים אחת.

לאחר לחיצה על הכפתור "OK" ייפתח חלון של מערכת צירים שבה יופיעה הגרף של ערך הלוס כתלות בepochs.

לחיצה על כפתור "multi-forecast", יפתח חלון שבו ניתן לבחור את אורך החיזוי הרקורסיבי שיבצע המודל, או במילים אחרות, מספר השעות בעתיד שהמודל יחזה את הנתונים בהם.

לחיצה על הכפתור שעליו רשום "Forecast" תתחיל תהליך חיזוי רקורסיבי בעזרת המודל. כלומר, המודל ישתמש בחיזוי שלו על מנת לחזות שוב, ותהליך זה חוזר על עצמו כמה פעמים, לפי מספר השעות שרוצים לחזות. המודל מבצע 800 חיזויים עבור 800 חלונות עוקבים באינדקס אקראי בנתוני הtest

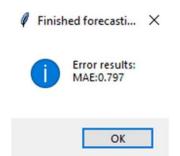
תוכל לעקוב אחר תהליך החיזוי ב-command prompt לאחר התחלתו:

```
200 forecasts completed.
300 forecasts completed.
400 forecasts completed.
500 forecasts completed.
```

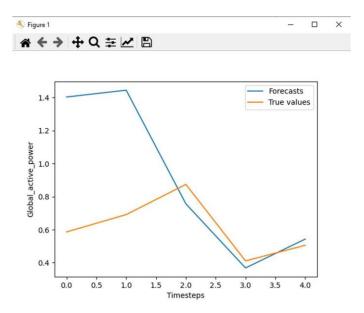
ובמהלך חישוב השגיאות תוכל לראות את השגיאה המוחלטת הממוצעת:

```
100 windows errors calculated. Current MAE is:0.7776267203177598
200 windows errors calculated. Current MAE is:0.8983413543782013
300 windows errors calculated. Current MAE is:0.8856512669864877
400 windows errors calculated. Current MAE is:0.8365301703933292
500 windows errors calculated. Current MAE is:0.8043428981532954
600 windows errors calculated. Current MAE is:0.8137924798621478
700 windows errors calculated. Current MAE is:0.8150986165673589
800 windows errors calculated. Current MAE is:0.8072716179297441
```

לאחר סיום החיזוי וחישוב השגיאות, ייפתח חלון קטן המראה את השגיאה המוחלטת הממוצעת של חיזויי המודל.

לאחר לחיצה על הכפתור "OK" ייפתח חלון של מערכת צירים שבה יופיעו הגרפים של החיזויים של אחד מהחלונות, ואת הערכים האמיתיים.

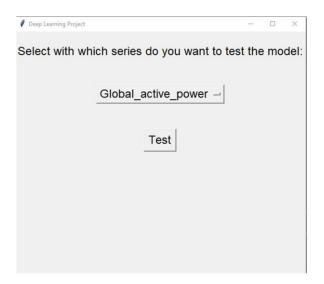
בנוסף ייפתח חלון שבו מופיע כפתור "Show another random window". לחיצה עליו לאחר סגירת החלון שבו מופיעים הגרפים, תפתח חלון נוסף של חיזויים וערכים נכונים של חלון אקראי מתוך החלונות שעליהם התבצע תהליך החיזוי

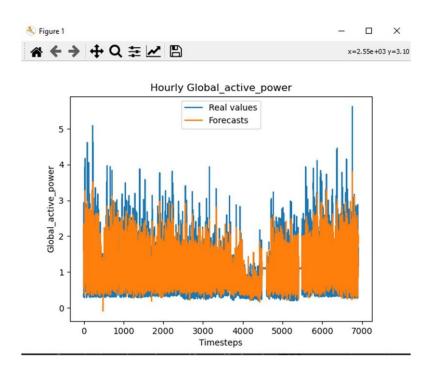

:Multivariate model

לחיצה על הכפתור שעליו רשום "Train the model" תתחיל את תהליך אימון המודל שהוגדר מראש ולאחר מכן תציג את שגיאות המודל על הנתונים שהוגדרו לבחינת הביצועים שלו, וגרף של ערך ה-loss-כתלות ב-epoch, כמו במודל החד-משתני.

לחיצה על הכפתור שעליו רשום "Test the model" תפתח חלון שיאפשר בחירה של סדרת נתונים, מתוך סדרות הזמן שמשומשות לאימון המודל. השגיאה תחושב עבור סדרת הזמן שאותה בחרת. לאחר לחיצה על הכפתור שעליו רשום "Test" יתחיל את בחינת המודל ולאחר מכן יציג מערכת צירים שבה מוצגים הגרפים של חיזויי המודל והערכים האמיתיים.

לחיצה על כפתור "multi-forecast", יפתח חלון שבו ניתן לבחור את אורך החיזוי הרקורסיבי שיבצע המודל, או במילים אחרות, מספר השעות בעתיד שהמודל יחזה את הנתונים בהם ובחירה של המאפיין שאותו רוצים לחזות.

לחיצה על הכפתור שעליו רשום "Forecast" תתחיל תהליך חיזוי רקורסיבי בעזרת המודל. כפי שהוסבר בעמוד 21, ותוצאו החיזוי של סדרת הזמן שנבחרה יוצגו כמו שהן הוצגו במודל החד-משתני – ערך השגיאה הממוצעת וגרף של חלון אקראי מבין החלונות שעליהם בוצע החיזוי.

4. מדריך למפתח

הפרויקט שלי מחולק ל-modules אשר כל אחד מהם מכיל פעולות שימושיות לתחומים שונים.

חלוקה זו מארגנת את השימוש בקוד, הופכת את הפרויקט לקל יותר להבנה, ומאפשרת לבצע שינויים לקוד בקלות.

<u>הערה: י</u>שנם פעולות ב-modules שאינן משומשות בממשק המשתמש אך השתמשתי בהן כדי לשפר את המודל, לבדוק את הביצועים שלו, או להבין את הנתונים.

קיימים הסברים נוספים באנגלית לפי תבנית reST בנוסף להסברים בעברית בעמודים הבאים, בתוך הקבצים.

תפקיד הקובץ	שם הקובץ
מודול זה מכיל פעולות לארגון הנתונים.	DatasetManager.py
מודול זה מכיל פעולות המשמשות לחיזוי סדרות זמן.	TimeSeriesHelper.py
מכיל פעולות שבעזרתן ניתן להציג את הנתונים בצורות שונות.	DataVisuallizer.py
קובץ שאחראי על ממשק המשתמש. מכיל את הקוד לממשק המשתמש.	ProjectApplication.py

DatasetManager.py הקובץ

.Pandas הכוונה לאובייקטים של מחלקות אלו בספרייה Timedelta ,DateOffset ,DataFrame

שם הפעולה	תפקיד הפעולה
resample_data(df,rule='H')	DataFrame הפעולה מקבלת אובייקט מסוג מהספרייה pandas ומחרוזת או pandas או Timedelta המייצג את מרווח הזמן הרצוי.
	הפעולה מחזירה DataFrame חדש שבו נמצאים הנתונים שקיימים ב- DataFrame שהיא מקבלת, במרווח הזמן הרצוי.
get_sum_of_missing_values(df)	הפעולה מקבלת DataFrame.
	הפעולה מחזירה את כמות הערכים החסרים בDataFrame שהיא מקבלת.
	הפעולה עושה scale לערכים של ה- DataFrame שהיא מקבלת בשיטה שמצויינת בפרמטר method. הפעולה מחזירה מילון של ערכים שבו כל שם של עמודה ב- DataFrame משמש כמפתח, וה-scaler שנוצר עבור אותה עמודה משמש כערך.
	הפעולה מחזירה DataFrame חדש או את אותו DataFrame שאותו קיבלה, לאחר ביצוע הפעולה, לפי הפרמטר הבוליאני.
	פעולה מקבלת data-2D numpy array ואת המילון scalers שהוחזר מהפעולה scale_data.
	הפעולה עושה inverse_transform לערכים ב-data. כלומר, מחזירה את הערכים לטווח הערכים שבו הם אמורים להיות.
	הפעולה מחזירה מילון שבו המפתחות הם המפתחות שהיו במילון ה-scalers, והערכים הם numpy arrays שבהם נמצאים הערכים בטווח המקורי שלהם.

split_to_train_test(df,for_train=0.8, to_numpy=False) הפעולה מקבלת DataFrame, מספר בין 0 ל-1, ובוליאן. של שני tuple הפעולה מחזירה .DataFrames אם הבוליאן to numpy, הפעולה מחזירה tuple של שני האלמנט הראשון ב-tuple הוא הנתונים לאימון, והאלמנט השני הוא הנתונים לבדיקת דיוק המודל(נתוני ה-test). ,for train החלוקה מבוצעת לפי הפרמטר שערכו הוא החלק מתוך כל הנתונים שרוצים שיהיה עבור אימון המודל. split_to_windows(data,to_predict,window_size=1) הפעולה מקבלת numpy array שאותו רוצים לפצל לחלונות, numpy array של הערכים שישמשו כערכים שהמודל אמור לחזות, וגודל החלונות. הפעולה יוצרת numpy array שמכיל חלונות שמכילים את הערכים window size בגודל numpy array ומערך data שנמצאים שמכיל את הערכים שאותם המודל צריך לחזות.

TimeSeriesHelper.py הקובץ

מת הפעולה	תפקיד הפעולה
scaler = N gth הפו אחז לערט עולה	הפעולה מקבלת מודל וחלון של נתונים ומבצעת חיזוי רקורסיבי מאותו חלון, forecast_length פעמים. במידה ונמצא הפרמטר scaler והחלון הוא של משתנה אחד, הפעולה עושה inverse transform לערכי החיזוי. עולה מחזירה מערך מסוג numpy שבו נמצאים החיזויים של המודל, לפי סדר החיזוי.
as	הפעולה מקבלת מודל Sequential של ו- keras של חלונות של נתונים.
ומח שבו	הפעולה מבצעת חיזוי רקורסיבי של forecast_length timesteps מכל חלון ומחזירה רשימה של numpy arrays שבה כל array הוא החיזויים של החלון באינדקס התואם לו במערך data.
n'n	הפעולה מקבלת Series, מחרוזת של סוג חיזוי('hean_average') או 'last_next'), וגודל חלון (אם סוג החיזוי הוא ממוצע נע).
הבא ומח	הפעולה מבצעת חיזוי של הtimestep הבא עבור כל timestep ב-series ומחזירה pandas Series שמכיל את החיזויים.
לון ש series_to_predict,forecast_length= שם הש	הפעולה מקבלת מילון של חיזויי הסדרות, לון של הערכים האמיתיים של הסדרות, שם הסדרה שלה רוצים לחשב את השגיאות, ואת אורך החיזוי הרקורסיבי שבוצע עבור כל חלון.
המו הש המט	הפעולה מחשבת את ממוצע השגיאה המוחלטת, ואת השורש של ממוצע השגיאה הריבועית, ומחזירה מילון שבו המפתחות הם סוגי השגיאות והערכים הם השגיאות(מספר).

DataVisuallizer.py הקובץ

תפקיד הפעולה	חתימת הפעולה
הפעולה מקבלת רשימה של מספריםאו numpy, מחרוזת של הסוג של הplota שאיתו רוצים להציג את הdata, מחרוזת שתירשם ככותרת להציג את המחרוזת שתירשם ליד ציר x, מחרוזת של שתירשם ליד ציר y, ורשימה של מחרוזות של ייצוגי הגרף במידה וכמה גרפים מוצגים במערכת הצירים. הפעולה מציגה plot של ה-data לפי הסוג שצוין בפרמטר tine' ו- iline' ו- histogram'	plot (data,typ = 'line', title = '', xlabel = '', ylabel = '', legend = [])
הפעולה מקבלת רשימה של מספרים או numpy הפעולה מקבלת רשימה של מספרים או array הפעולה מייצרת גרף של תלות של הסדרה עם סדרה מעוכבת שלה, בכל lag מ-1 עד lag.	plot_acorr_and_pacf(series,lag = 30)
הפעולה מקבלת numpy array חד מימדי שמכיל את החיזויים של החלונות כך שכל חלון במערך הוא (גודל החלון) אלמנטים במערך, חד מימדי שמכיל את הערכים האמיתיים בכל ה-timesteps, ומספר שלם – אורך החיזוי שבוצע עבור כל חלון. הפעולה מייצרת גרף של החיזויים והערכים האמיתיים של חלון רנדומלי באותה מערכת	plot_random_window(forecasts, trues, forecast_length=8)
צירים. הפעולה מקבלת רשימה של numpy arrays או רשימות של מספרים, מחרוזת שתירשם ככותרת הגרף, מחרוזת שתירשם ליד ציר x, מחרוזת שתירשם ליד ציר y, ורשימה של מחרוזות בשביל הבחנה בין הגרפים. ה מציגה את הגרפים של הערכים במערכת צירים אחת. כאשר כל גרף הוא רשימה או data.	multiple_line_plots(data,title=",xlabel=",

Models.py הקובץ

חתימת הפעולה	תפקיד הפעולה
ם ע א	הפעולה יוצרת את המודל הרב-משתני שהוגדר, ומחזירה את המודל הרב-משתני שהוגדר, מילון של ה-hyper parameters שהוגדרו בשביל אימון המודל, ואת גודל החלון שהוגדר עבור מודל זה.
ע – " ר ר	הפעולה יוצרת את המודל החד-משתני שהוגדר, ומחזירה את המודל, מילון של ה- hyper parameters שהוגדרו בשביל אימון המודל, ואת גודל החלון שהוגדר עבור מודל זה.

ProjectApplication.py הקובץ

תפקיד	משתנה
מכיל מחרוזת של ה-path לקובץ הנתונים	DATA_PATH
מכיל את החלון המרכזי של התוכנית, הוא בעצם השורש של התוכנית.	

תפקיד הפעולה	שם הפעולה
הפעולה אחראית על ממשק המשתמש של חלון שינוי מיקום קובץ הנתונים.	save_data_window()
הפעולה מקבלת מחרוזת של ה-path שבו נשמר קובץ הנתונים ופותחת חלון שבו מופיע טקסט של path זה.	path_note_window(path)
הפעולה מקבלת את חלון(של tkinter) שהממשק שלו קרא לפעולה. הפעולה אחראית על ממשק המשתמש של החלון של בחירת סוג המודל.	model_menu_window(parent)
הפעולה מקבלת חלון של tkinter. הפעולה סוגרת את חלון זה והופכת את החלון הראשי לנראה.	show_root_close_window(window)
הפעולה מקבלת חלון של tkinter, מחזורת של סוג המודל("Multi" או "Multi"). הפעולה אחראית על ממשק המשתמש של החלון של תפריט הפעולות האפשריות עבור סוג המודל.	actions_menu_window(parent, model_type)
הפעולה מקבלת חלון של tkinter, מחרוזת של סוג המודל("Uni") או "Multi"). הפעולה אחראית על ממשק המשתמש של החלון של בחירת סדרת הזמן שאותה רוצים לבחון (עבור המודל הרב-משתני).	
הפעולה מקבלת חלון של tkinter, מחרוזת של סוג המודל("Uni") או "Multi"). הפעולה אחראית על ממשק המשתמש של החלון של בחירת אורך החיזוי הרקורסיבי שיבוצע ובמידה וסוג המודל הוא רב-משתני("Multi"), בחירת סדרת הזמן שאת חיזויי המודל שלה רוצים לראות.	select_multi_forecast_options(parent,model_type)

הפעולה אחראית על ממשק המשתמש של החלון של חקירת הנתונים.	data_window()
הפעולה מקבלת מחרוזת של path לתמונה, ופותחת חלון שמציג את התמונה.	display_image_window(img_path)
הפעולה מקבלת מחרוזת של שם העמודה בקובץ הנתונים. הפעולה פותחת חלון שבו histogram של נתוני עמודה זו, כאשר כל מרווחי הערכים ב-dataset הם שעה.	display_data_disturbution(column)
הפעולה מקבלת חלון של tkinter, מחרוזת של סוג המודל("Uni" או "Multi"), ומחרוזת של שם אחד מהעמודות ששומשו עבור אימון המודל. הפעולה מבצעת אימון המודל ואחראית ממשק המשתמש לאחר סיום אימון המודל – מציגה גרף של ה-training loss וחלון קטן שבו רשום ה-loss האחרון של האימון.	train_model(parent,model_type, column_to_predict = 'Global_active_power')
הפעולה מקבלת חלון של tkinter, מחרוזת של סוג המודל("Uni" או "Multi"), ומחרוזת של שם אחד מהעמודות ששומשו עבור אימון המודל. הפעולה בוחנת ביצועי המודל על נתוני ה-test. בנוסף הפעולה אחראית על ממשק המשתמש לאחר סיום בחינת המודל – הצגת ערכי שגיאות המודל והצגת גרף של החיזויים והערכים הנכונים.	test_model(parent,model_type, column_to_predict = 'Global_active_power')
יעולה מקבלת מחרוזת של סוג המודל("Uni" או "Multi"), מספר שלם המייצג את אורך החיזוי הרקורסיבי שיבוצע לאחר כל חלון, ומחזורת של שם ידרת הזמן שעליה רוצים לחשב את שגיאות החיזוי. הפעולה מבצעת חיזוי רקורסיבי בעזרת המודל על 500 חלונות אקראיים מנתוני ה-test ומחשבת את שגיאות המודל עבור סדרת הזמן שצויינה. לאחר מכן הפעולה אחראית על ממשק המשתמש לאחר סיום החיזוי – הצגת גרף של חיזוי של אחד מהחלונות באקראי ויצירת הכפתור לפתיחת גרפים נוספים.	multi_forecast (model_type, forecast_len , column_to_predict)
הפעולה סוגרת את התוכנית.	end_program()
הפעולה מקבלת אובייקט של Entry(של tkinter). הפעולה אחראית על ממשק המשתמש לבחירת התיקייה בה הוא רוצה לשמור את קובץ הנתונים ועדכון תיבת הטקסט.	

הפעולה מקבלת חלון של tkinter, מחרוזת של ה-	save_data(parent,path)
path שבו המשתמש בחר לשמור את קובץ נתונים.	
אם הוא path-הפעולה מעבירה את קובץ הנתונים ל	
קיים. אחרת, פותחת חלון שמציג הודעה ש-path זה	
לא קיים.	
הפעולה מקבלת חלון של tkinter, מחרוזת של סוג	validate_forecast_len(window,model_type,
המודל("Uni" או "Multi"), ומחרוזת של שם אחד	column_to_predict='Global_active_power')
מהעמודות ששומשו עבור אימון המודל.	
הפעולה מוודאת שלא הוכנס לתיבת הטקסט מספר	
שלילי או מחרוזת שאינה מספר.	

5. בסיס הנתונים

הנתונים הם מדידות שימוש בחשמל בבית שממוקם בסו סיטי (עיר בארצות הברית) . המדידות בוצעו מדצמבר 2006 עד נובמבר 2010 בכל דקה. בקובץ הטקסט שניתן לקרוא אותו כקובץ csv, ישנם 9 עמודות. עמודה 1(date): התאריך שבו בוצעה המדידה בפורמט dd/mm/yyyy

א hh:mm:ss עמודה בפורמט : (time) מודה בוצעה השעה שבה בוצעה

עמודה 3 (global_active_power): סך כל החשמל שנמצא בשימוש (נמדד בקילוואט)

עמודה 4 (global_reactive_power): סך כל החשמל שלא נמצא בשימוש (נמדד בקילוואט)

עמודה 5 (voltage): ממוצע המתח בבית (נמדד בוולט)

עמודה 6 (global_global_intensity): ממוצע עוצמת הזרם (נמדד באמפר)

עמודה 7 (sub metering 1): מכשיר מדידה המחובר למטבח בבית (נמדד בוואט לשעה של פעולה)

עמודה 8 (sub_metering_2): מכשיר מדידה המחובר לחדר הכביסה בבית (נמדד בוואט לשעה של

עמודה 9 (sub_metering_3): מכשיר מדידה מחובר לדוד ולמזגן בבית (נמדד בוואט לשעה של פעולה)

6. מסקנות הרצת המודלים

לאחר אימון המודל עם הנתונים בפעם הראשונה, ערך ה-loss היה גבוה מאוד ונתקע על ערך גבוה. לאחר חקירת הסיבות שעלולות לגרום לכך, הבנתי שזה קרה בעקבות הערכים השונים של הנתונים.

ל-6 d-1 יש ערכים בין 250-200 יש ערכים בין Voltage יש ערכים בין 0.1 ל-6 Voltage

בערך. הבדל זה גורם ל-Loss להיות מושפע בעיקר מה-Voltage כי ה-ror שמחושב בין החיזוי של global active ערך ה-toss שמחושב בין החיזוי של ערך ה-voltage יהיה גבוה הרבה יותר מה-error של ה-voltage וגם עדכון המשקלים. power ובעקבות כך, ה- loss יושפע בעיקר מה-

הבנתי שהפתרון לבעיה זו הוא לעשות scale לנתונים, כלומר לגרום להם להיות באותו טווח ערכים, כך שלכל feature תהיה השפעה שווה על ה-loss, ועדכון המשקלים יהיה מתון.

לעיתים שימוש בפחות נתונים ופחות features גורם למודל ללמוד טוב יותר ולביצועים טובים יותר. בעקבות זאת, הסתכלתי על התלות בין ה-features בdataset וניסיתי לאמן את המודל עם קומבינציות שונות של features.

global active - בחרתי להוריד את נתוני ה global reactive power מכיוון שראיתי שהקשר שלו ל global reactive power בחרתי להוריד את נתוני בערך ה-global reactive power לא משפיע כמעט בכלל על השינוי ב- power נתונים אלו, חיזויי המודל היו טובים יותר.

sub metering 2 ,sub metering 1-מכיוון שביצועי המודל היו יותר טובים ללא השימוש במדידות ה-global active power יחסית גבוה.

חיזויי המודל עבור שעה בעתיד עם ערכי 3 sub metering היו טובים יותר מאשר החיזויים שלו בלעדיו, 0-5 אך לא באופן משמעותי. הבחנתי בכך שהמודל חזה את ערך ה- 3 sub metering כל הזמן קרוב ל-6 השגיאה בחיזוי של כמה שעות קדימה השגיאה בחיזוי של כמה שעות קדימה ולכן בחרתי לא לאמן את המודל עם feature זה.

ערך ה-Loss שאליו התייחסתי בעיקר לאחר ה-test של המודל הוא השגיאה המוחלטת הממוצעת, אך עדיין הוספתי ערכי השגיאות: השורש של ממוצע ריבוע השגיאה, ואחוז השגיאה המוחלטת הממוצע

:test-של נתוני ה-global active power של המודל הרב משתני הסופי על נתוני ה-global active power

Mean Absolute Error (שגיאה מוחלטת ממוצע): 0.326

Root Mean Squared Error (שורש של ממוצע ריבוע השגיאה): 0.505

Mean Absolute Percentage Error: 37.625

:test- של בתוני ה-global active power של המודל החד משתני הסופי על נתוני ה-test:

Mean Absolute Error (שגיאה מוחלטת ממוצע): 0.315

Root Mean Squared Error (השורש של ממוצע ריבוע השגיאה): 0.493

Mean Absolute Percentage Error(אחוז השגיאה המוחלטת הממוצע): 34

הערה לגבי אחוז השגיאה המוחלטת: אמנם אחוז הממוצע של השגיאה המוחלטת גבוה יחסית אך (ממוצע 1 בערך) ניתן להבין את הסיבה לכך. Global active power

ובעקבות כך, שגיאה מוחלטת של 0.1 כאשר הערך האמיתי הוא 0.2 היא שגיאה של 50%. אם שגיאה זו משמעותית או לא אני לא יודע להגיד, זה תלוי בצורך של המערכות. מישהו שמבין בתחום של צריכה בחשמל או חיזוי השימוש בחשמל זה יכול להגיד עד כמה מדד שגיאה זו רלוונטי(ראה נספח 7 – ממוצע אחוז שגיאה מוחלטת).

7. דיון

בנושא זה יש המון מה לעשות ולחקור ואם היה לי את הידע והזמן, יש הרבה דברים שהייתי רוצה לעשות.

-שימוש באלגוריתם למציאת ה-hyper parameters הטובים ביותר, ולא לבחור אותם באופן ידני.

-השוואת ביצועי המודלים למודל שחוזה בכל פעם כמה שעות קדימה ולא שעה אחת בלבד.

train and validation-אחלק את נתוני האימון ל-

-יצירת מודלים לחיזוי שבועי או חודשי של השימוש בחשמל – לשנות את המרווח בין כל מדידה בנתונים לחודש או שבוע, ולאמן מודל בעזרת נתונים אלו.

-בדיקת bias(נטיה) ו-variance(שונות) של המודלים השונים.

8. סיכום אישי ורפלקציה

העבודה על פרויקט זה בשבילי הייתה משימה מאתגרת ומהנה. היא דרשה את חקירת התחום לעומק, התמודדות עם בעיות וגרמה לי להבין את אופן החשיבה של מתכנתים העוסקים בתחום זה. מעשיית הפרויקט הפקתי כמה לקחים וקיבלתי כלים שיעזרו לי להמשך כמו כיצד לפתח פרויקט גדול, קריאת מאמרים מדעיים, הבנת נתונים וכיצד להשתמש בהם ועוד.

האתגרים המרכזיים שלי היו להבין מדוע המודל לא לומד, ומבצע חיזויים מוזרים. לאחר חקירת הסיבות השונות שיכולות לגרום לכך באינטרנט וניסיונות של פתרונות שונים, הצלחתי להתמודד עם אתגרים אלו.

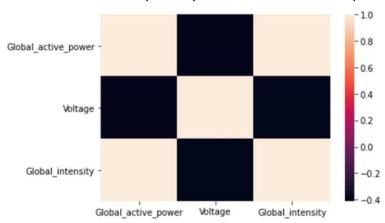
בנוסף לכך, במהלך שנת הלימודים אופן הלמידה היה מעניין ונחמד.

אחת המסקנות שלי היא שחשיבה יצירתית ויוזמה בשילוב עם חקר הנושא של הפרויקט הן המפתח לפיתוח נכון. בנוסף, הבנתי את החשיבות של תכנות גנרי, ויתרונותיו, לצד זה שהוא גורם לקוד להיות ברור ומובן.

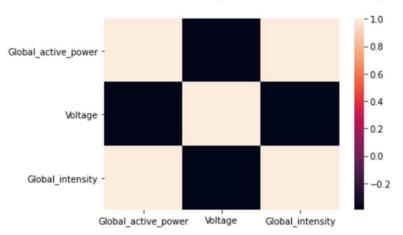
לו הייתי מתחיל היום את הפרויקט הייתי קורא מאמרים ומחקרים בנושא הפרויקט לפני התחלתו, זאת מכיוון שקיימים מאמרים רבים שמכילים מידע שעשוי לעזור מאוד לעשיית הפרויקט ולקצר תהליכים בעת עשייתו.

9. נספחים

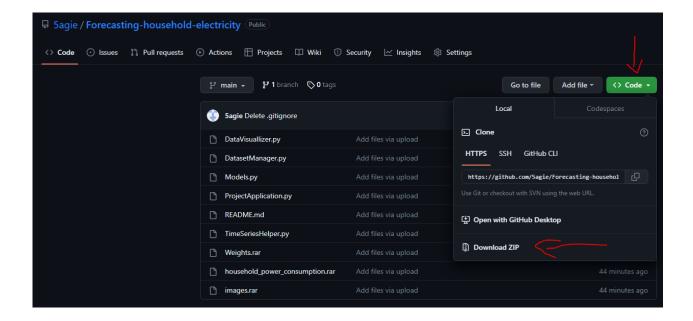
1. ה-heatmap כאשר מרווח הזמן הוא דקה:

ה-heatmap כאשר מרווח הזמן הוא שעה:

2. הורדת קובץ zip שמכיל את קבצי הפרויקט מ-github:

3. מיקום המשתנה הגלובלי DATA PATH:

```
from tkinter import ttk
       from PIL import ImageTk, Image
       import tkinter.font as tkFont
       import os
       from tkinter import filedialog
       import Models
       import numpy as np
       import DatasetManager6 as dm
       import tensorflow as tf
       import pandas as pd
      import TimeSeriesHelper13 as tsh
      import DataVisuallizer as dv
       from shutil import move
      import matplotlib
      DATA PATH = 'household power consumption.txt'
25
```

4. שונות –שונות (Variance) היא מדד לפיזור ערכים באוכלוסייה נתונה ביחס לתוחלת שלה.

התוחלת (באנגלית: Expected value, ערך צפוי או Mean, מסומנת: ב או בהתאמה) של משתנה מקרי היא ממוצע הערכים אותם צפוי המשתנה לקבל, משוקלל על-פי ההסתברויות לקבלת הערכים השונים.

5. שונות משותפת - השונות המשותפת (covariance) היא מדד לקשר בין שני משתנים מקריים. השונות המשותפת חיובית כאשר המשתנים נוטים לסטות מהממוצע באותו כיוון (שניהם מעליו או ששניהם מתחתיו באותו מאורע), ושלילית כאשר הם משתנים בכיוונים מנוגדים זה לזה. 6. תלות(correlation) היא המדד המדורג/מותאם של שונות משותפת. ערכה בין 1- ל-1.

7. תשובות מעמיקות על חסרונות ממוצע אחוז השגיאה המוחלטת בפורום stackexchange (מבוססות על מקורות שונים):

https://stats.stackexchange.com/questions/299712/what-are-the-shortcomings-of-themean-absolute-percentage-error-mape

https://stats.stackexchange.com/questions/280464/is-mape-a-good-error-measurement-statistic-and-what-alternatives-are-there

10. ביבליוגרפיה

היו מקורות רבים באינטרנט שבהם השתמשתי, ושכחתי לשמור אותם. אלו אינם כל המקורות שבהם השתמשתי.

- [1] Hong, T., Pinson, P., Wang Y., Weron W., Yang D., and Zareipour H. (2020). Energy Forecasting: A Review and Outlook. ResearchGate.
- [2] Calado J.M.F., Cardiera C., and Rodrigues F. (2014). The Daily and Hourly Energy Consumption and Load Forecasting Using Artificial Neural Network Method: A Case Study Using a Set of 93 Households in Portugal. ResearchGate.
- [3] Dolphin R. (2020). LSTM Networks | A Detailed Explanation. Towards data science https://towardsdatascience.com/lstm-networks-a-detailed-explanation-8fae6aefc7f9
- [4] Somers K., Speelman E., Roelofsen O., and Witteveen M. (2020). Plugging in: What electrification can do for industry. McKinsey & Company.

https://www.mckinsey.com/industries/electric-power-and-natural-gas/our-insights/plugging-in-what-electrification-can-do-for-industry

[5] Greenham D., Jacob M., and Neves C. (2019). Short Term Load Forecasting. Springer Link.

https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-030-28669-9 2

- [6] https://www.khanacademy.org/math/statistics-probability/summarizing-quantitative-data/variance-standard-deviation-population/v/range-variance-and-standard-deviation-as-measures-of-dispersion
- [7] https://www.kaggle.com/uciml/electric-power-consumption-data-set
- [8] Moroney L., Sequences, Time Series and Prediction. Coursera https://www.coursera.org/learn/tensorflow-sequences-time-series-and-prediction#about

מערכות אנרגיה מתחדשת. שחר אנרגיה בע"מ.[9]		
https://shaharenergy.co.il/system/renewable-energy-systems/		